

РЕШЕНИЕ

№ 8060

гр. София, 20.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 24.11.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Татяна Жилова

**ЧЛЕНОВЕ: Анета Юргакиева
Мая Сукнарова**

при участието на секретаря Антонина Митева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **8991** по описа за **2023** година докладвано от съдия Татяна Жилова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на Агенция „Пътна инфраструктура“ (А.), чрез процесуалния представител юрк. Д., срещу Решение № 3590 от 24.07.2023 г., постановено по н.а.х.дело № 13740/2022 г., Софийски районен съд, НО, 10-ти състав, с което е отменен електронен фиш (ЕФ) № [ЕГН], издаден от А., с който на С. Т. И., на основание чл. 179, ал. 3 във вр. с чл. 187а, ал. 1 от Закона за движение по пътищата (ЗДвП), е наложено административно наказание – „глоба“, в размер на 300 лева, за извършено нарушение на чл. 139, ал. 6 ЗДвП.

В касационната жалба са изложени доводи за неправилност на обжалвания съдебен акт, като постановен в противоречие с материалния закон. Твърди, че изводите на СРС не кореспондират със събраните по делото доказателства и са в разрез с нормата на чл. 179, ал. 4 ЗДвП и чл. 10а, ал. 3а от Закона за пътищата (ЗП). Изяснено е, че правната норма на чл. 179, ал. 4 ЗДвП влиза в сила от 10.02.2023 г. и само електронни винетки, които са били валидни (активни) към този момент, могат да се коригират, но не и такива, които са с изтекъл период на валидност към 10.02.2023 г. Касаторът смята, че единствено нормата на чл. 179, ал. 3д ЗДвП, която влиза в сила от 01.01.2019 г. може да е основание за отмяна на процесния ЕФ, но само ако е за

четвърто или последващо нарушение през 2022 г., а в случая се касае за трето нарушение. Налице е, според оспорващия, самопризнание за извършеното нарушение. Приема, че серията представлява основен реквизит и неразделна част от регистрационния номер на всяко МПС в България. Разпоредбата на чл. 10а, ал. 3а ЗП приравнява заплащането на винетна такса с неправилно декларираните данни с абсолютната липса на заплатена такса. Иска се от съда да отмени обжалваното решение и да потвърди процесния електронен фиш като правилен, обоснован и законосъобразен.

Отвратната страна в касационното производство, се представлява от адв. П., която оспорва касационната жалба. Представя подробно писмено възражение срещу нея, както и съдебна практика, доказваща защитната им теза. Претендира присъждане на разноски, направени в хода на производството.

Прокурорът счита, че касационната жалба е неоснователна.

СЪДЪТ, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е процесуално допустима, като подадена в срока по чл. 211, ал. 1 АПК и от надлежна страна. Разгледана по същество е неоснователна.

В оспореното решение въззивният съд правилно и въз основа на събраните доказателства е установил фактическата обстановка, като е приел, че на 20.06.2021 г. в 14.10 часа била закупена електронна винетка за превозно средство до 3,5 тона, регистрирано в Република България, за сумата от 97.00 лева. Електронната винетка била с № 21062072265627 и се отнасяла за МПС с рег. № РВ 8398. При закупуването на електронната винетка не били изписани буквите от задната част на регистрационния номер. Електронната винетка важала за периода от 20.06.2021 г. до 19.06.2022 г. Спор по тези факти няма.

На дата 21.02.2022 г., около 10.03 часа, при Т. Секция 20012, на път А-1 км. 0+472, намаляващ километър, в [населено място], при комплекс „Черна котка“, бил заснет да се движи лек автомобил „С. К.“ с рег. № РВ 8398 СН, в обхвата на платената пътна мрежа. Това превозно средство е с техническа допустима максимална маса 2010, допустима максимална маса 3450, т.е. до и равна на 3,5 тона без ремарке, и е собственост на С. Т. И.. Описаната по-горе електронна система, отчела, че за автомобил „С. К.“ с рег. [рег.номер на МПС] няма платена такса по чл. 10, ал. 1, т. 1 ЗП. Тези констатации били отразени в издадения ЕФ за налагане на глоба за нарушение, установено от електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1, т. 1 ЗП № [ЕГН], за нарушение на чл. 139, ал. 6 ЗДвП.

С оглед на така установената фактическа обстановка, съдът е формирал и правните си изводи, въз основа на които е отменил оспорения ЕФ. Съдът е приел, че предвид измененията в законодателството (чл. 10а, ал. 3б ЗП и чл. 179, ал. 4 ЗДвП, обн. ДВ, бр. 14 от 2023 г., в сила от 10.02.2023 г.), настъпили след издаване на ЕФ и преди неговото влизане в сила, по аргумент от чл. 3, ал. 2 ЗАНН е приложил по-благоприятния закон за дееца. Приел е, че съвместното тълкуване на посочените правни норми води до извода, че за непосочване на две букви от регистрационния номер на МПС при декларирането на данни на автомобила при плащане на електронна винетка, лицето не следва да се наказва веднага, а следва да се осигури възможност да заяви грешно декларираните данни в електронната винетка, а

контролните органи съответно да извършат корекция без да наказват в случая собственика на превозното средство И., което не е сторено.

Решението е правилно.

На 20.06.2021 г., при грешно изписване на рег. № на автомобила си, ответникът по касация е заплатил винетна такса по чл. 10, ал. 1, т. 1 ЗП за МПС рег. № РВ 8398, категория 3, с период на валидност от 20.06.2021 г. до 19.06.2022 г., като за извършеното плащане получил разписка, както и писмо на електронната си поща, че покупката му е успешна и че въведените данни са съхранени, а електронната винетка е получила идентификационен номер (л. 6 и 7 от НАХД № 13740/2022 г.). В конкретния случай по категоричен начин е установено, че водачът и собственик на МПС е заплатил дължимата винетна такса, което се установява от приложената по делото разписка за електронна винетка. Тъй като в нея непълно е посочен и деклариран рег. № на МПС, е налице електронна винетка при неправилно декларирани данни.

Макар и формално да осъществява обективните признаци на нарушението по чл. 179, ал. 3 във вр. с чл. 187а, ал. 1 ЗДвП, в случая не е налице съставомерно поведение, доколкото изцяло липсва субективната страна на деянието. Този извод не се променя и при съобразяване нормата на чл. 5, ал. 3 от Наредба за условията, реда и правилата за изграждане и функциониране на смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства на база време и на база изминато разстояние (Наредбата за таксуване на ППС), в която е предвидено, че отговорността при неправилно декларирани данни относно регистрационния номер на пътното превозно средство, категорията му или периода на валидност на винетната такса е съответно на собственика или на ползвателя, като в случай на неправилно декларирани данни се счита, че за пътното превозно средство не е заплатена дължимата винетна такса. Въпреки това посочената презумпция е оборима и това е станало посредством събраните в хода на производството доказателства. След като наказаното лице И. е заплатил винетна такса в необходимия за това размер за едногодишна такава, макар и с непълно посочен рег. № на МПС, то не може да се приеме, че горното правило е спазено. Следва да се има предвид, че в тежест на административния орган е да създаде такава система за продажба на винетки, която да не позволява издаване на разписка или друг документ, удостоверяващ плащането на дължимата пътна такса, ако въведеният регистрационен номер е непълен или няма автомобил регистриран в страната с този регистрационен номер. След като административният орган при плащане на пътна такса за автомобил с непълен регистрационен номер издава документ за прието и редовно извършено плащане, с което въвежда в заблуждение платеща, че е изпълнил вмененото му от закона задължение, не може впоследствие същият орган да твърди, че е осъществен състав на административно нарушение, още по-малко, че плащането на винетна такса при сгрешен или непълен регистрационен номер на ППС представлява административно нарушение, извършено при груба небрежност. Да се презумира, че ответникът по касация сам уврежда положението си с въвеждане на некоректни регистрационни данни е формализъм, без никаква логика. От всички знаци на регистрационния номер са попълнени правилно 6 от 8, а неотразените при съпоставяне на данните от заснемането на автомобила, не следва да се вменява вина на собственика/ползвателя, при добросъвестно изпълнено законово задължения.

В тази връзка, извършената законодателна промяна в Закона за пътищата (ДВ, бр.

14/2023 г., подробно описана от СРС) сочи, че очевидно съществуващата преди тази дата и към датата на извършване на конкретното нарушение, за което е издаден обжалвания електронен фиш, правна уредба е била непълна, неясна и създаваща предпоставки за извършване на такива деяния, които само формално осъществяват състава на нарушението неплащане на дължимата пътна такса за ползване на пътищата. Съгласно чл. 10а, ал. 3 ЗП винетната такса се заплаща от собственика или ползвателя на пътното превозно средство след деклариране на регистрационния му номер, категорията на пътното превозно средство и периода на валидност и важи само за пътното превозно средство, чийто регистрационен номер правилно е бил деклариран от собственика или ползвателя му. По силата на ал. 3а от същия нормативен текст (нова, ДВ, бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.), отговорността при неправилно декларирани данни относно регистрационния номер на пътното превозно средство, категорията му или периода на валидност на винетната такса е на собственика или на ползвателя му. При неправилно декларирани данни се счита, че за пътното превозно средство не е заплатена винетна такса. В чл. 5, ал. 2 и ал. 3 от Наредбата за таксуване на ППС е предвидено, че при заплащане на винетната такса собственикът или ползвателят декларира регистрационния номер на пътното превозно средство, категорията му и периода на валидност на винетната такса съгласно периодите, посочени в чл. 4, ал. 2, като същата важи само за ППС, чийто регистрационен номер правилно е бил деклариран от съответното лице. Отговорността при неправилно декларирани данни относно регистрационния номер на пътното превозно средство, категорията му или периода на валидност на винетната такса е съответно на собственика или на ползвателя, като в случай на неправилно декларирани данни се счита, че за пътното превозно средство не е заплатена дължимата винетна такса.

Разпоредбата на чл. 5, ал. 3 от наредбата не може да обоснове административнонаказателната отговорност по чл. 139, ал. 6 ЗДвП, а единствено поражда задължението съответното лице, когато се констатира погрешно деклариране, да заплати наново винетна такса.

Законодателят не е регламентирал реда, по който собственикът или ползвателят на ППС следва да декларира релевантните за закупуване на електронна винетка обстоятелства, сред които е и рег. № на автомобила. Отговорността е пряка последица именно от неправилното деклариране, което е и основният релевантен факт, който следва да бъде установен. В настоящия случай въобще не е изследвано от административнонаказващия орган как са декларирани данните и дали в случая е налице неправилно деклариране от страна на наказаното лице, което да е предпоставка за ангажиране на отговорността му. Липсват твърдения, както и доказателства, ангажирани от наказващия орган, от които да бъде обоснован извод, че се касае за неправилно деклариране от страна на административнонаказаното лице. В този смисъл не е доказано осъществяването на административното нарушение, още повече, че касаторът не твърди, че съществува автомобил с рег. № РВ8398, за който е заплатена годишната винетна такса, а и доколкото регистрационните номера на автомобилите задължително съдържат буквено-цифрови знаци в разред от осем символа. Отговорността при неправилно декларирани данни не следва да се приравнява на отговорността, която следва при абсолютна липса на заплатена винетна такса. Като е приела плащането за редовно на годишна винетка за така въведения регистрационен номер и е издала на И. разписка за електронна винетка, Единната

система за събиране на пътни такси е предизвикала заблуждение у собственика и водач на МПС, че е изпълнил задължението си и е заплатил винетна такса и че ползва правомерно пътната мрежа. АНО не е доказал наличието на всички елементи от фактическия състав на твърдяното административно нарушение и не е установено по безспорен начин наличието на законовите предпоставки за ангажиране отговорността.

Обжалваното съдебно решение е правилно като краен резултат и следва да бъде оставено в сила.

При този изход на спора, основателна се явява и претенцията на процесуалния представител на ответника по касация за присъждане на адвокатско възнаграждение за един адвокат. С изменението на ЗАНН в ДВ, бр. 94/2019 г. беше предвидено, че в съдебните производства по административнонаказателни дела, страните имат право на присъждане на разноски по реда на АПК. Правото е своевременно упражнено, като е поискано присъждането им (чл. 81 ГПК, вр. чл. 144 АПК). Доказаните разноски пред настоящата съдебна инстанция са в размер на 400 (четиристотин) лева за адвокатско възнаграждение, което с оглед фактическата и правна сложност на делото, касационната инстанция определя като справедливо.

Така мотивиран и на основание чл. 221, ал. 2 АПК, Административен съд София - град, X. касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 3590 от 24.07.2023 г., постановено по н.а.х.дело № 13740/2022 г., Софийски районен съд, НО, 10-ти състав.

ОСЪЖДА Агенция „Пътна инфраструктура“ да заплати на С. Т. И. разноски по делото в размер на 400 (четиристотин) лева адвокатско възнаграждение. Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1.

2.